

6

NATUR

FAXE KOMMUNE VIL:

- **Femme biologisk mangfoldighed.**
- **Beskytte særlige naturområder i vand og på land og forbedre spredningsmulighederne for dyr og planter.**
- **Mindske miljøbelastning herunder tilbageholde næringsstoffer i vådområder. Disse kan samtidig fungere som klimatilpasningsforanstaltninger og som rekreative tilbud og naturområder.**
- **Varetagelse naturbeskyttelse samtidig med, at vi gør naturen tilgængelig for borgerne.**

VI HAR FOKUS PÅ VERDENSMÅLENE:

Delmål 15.2: Inden 2020 skal bæredygtig forvaltning af alle typer af skove fremmes, skovrydning skal stoppes, forringede skove skal genskabes og skovrejsning og skovtilplantning skal væsentligt øges set. Derfor har vi i denne kommuneplan udpeget endnu flere områder, hvor vi ønsker mere skov.

Delmål 15.5: Forringelse af naturlige levesteder skal begrænses og tab af biodiversitet og udryddelse af truede arter skal stoppes. Faxe Kommune nyder godt af en rig natur med mange forskellige arter og særlige områder. Denne kommuneplan handler blandt andet om, hvordan vi beskytter og udvider vores natur for at styrke biodiversiteten.

Delmål 6.6: Miljøet i vandløb og søer skal beskyttes. Det har vi arbejdet med i Faxe Kommune i mange år, ofte hånd i hånd med lokale ildsjæle, og det er fortsat et stort fokus fremover. Derfor har vi tilføjet et nyt afsnit i denne kommuneplan om vandløb og søer.

Vi kan ikke undgå at påvirke vores klima, miljø og natur. Med kommuneplanen skal vi varetage naturbeskyttelsesinteresser og andre bevaringsværdier i det åbne land. Det omfatter blandt andet natur, korridorer mellem naturområder, lavbundsområder og områder til skovrejsning. Samtidig har vi ansvaret for at udvikle disse områder gennem den fysiske planlægning.

En af de største udfordringer i dag er at få plads til mere natur og at få skabt sammenhæng og spredningsmuligheder mellem de eksisterende naturområder.

Afvejningen mellem benyttelse og beskyttelse af det åbne land spiller en helt central rolle for kommuneplanen for at tilgodese de hensyn, vi skal varetage.

Vores kommune rummer mange forskellige landskaber. De store skove og godslandskaber er særligt karakteristiske for os. Centralt i kommunen findes store dødisøer ved Bregentved og Gisselfeld samt større eng- og moseområder som Hovmosen, Gammellung og Tuerne samt Bagholt Mose.

Sjællands længste vandløb, Suså, udspringer i skoven Tingerup Tykke syd for Rønnede. Vores åer har store naturværdier både i selve åerne og de omgivende

ådale. Kysten ved Faxe Bugt er varieret med små skrænter og sandstrande. Ved Præstø Fjord er der særlige naturværdier på Feddets hede og mange strandenge, som rummer en enorm artsdiversitet og er et særligt vigtigt område for vores mange trækfugle.

Natura 2000-områder

Natura 2000 er et fælleseuropæisk netværk, som skal beskytte de mest værdifulde naturområder i EU, lige fra den ungarske steppe til Suså i Danmark.

Natura 2000-områderne er en samlet betegnelse for habitatområder og fuglebeskyttelsesområder. Habitatområder er udpeget for at beskytte bestemte naturtyper og arter af dyr og planter. Fuglebeskyttelsesområder skal sikre levesteder for ynglefugle, rasteplasser for fugletræk samt overvintringssteder for vintergæs og strandfugle. Her i kommunen har vi fem Natura 2000-områder.

På baggrund af Miljøstyrelsens Natura 2000-planer udarbejder vi en handleplan for hvert af vores Natura 2000-områder, som beskriver hvilke konkrete tiltag, der skal være fokus på.

Tilstanden for de arter og naturtyper, som et Natura 2000-område er udpeget for at beskytte, må ikke forringes. Derfor må vi som kommune ikke planlægge aktiviteter eller give tilladelse til anlæg eller byggeri, som kan forringe tilstanden for disse særlige naturtyper og arter. Det gælder også selvom aktiviteten ligger uden for et Natura 2000-område.

Natura 2000-områder og planlægning

Når der laves nye planer, som for eksempel en kommuneplan, skal det altid vurderes, om planen kan påvirke Natura 2000-områderne. Vores kommuneplan sætter de overordnede rammer for kommunens udvikling de kommende 12 år. Den skal sikre

fysiske muligheder for en bæredygtig udvikling og også sikre balance mellem benyttelse og beskyttelse af arealerne i vores kommune. Kommuneplanen på det overordnede planlægningsniveau vurderes ikke at påvirke de internationale naturområder, og beskyttelseshensynet for disse vil blive varetaget i den videre planlægning.

Forbedring af naturen og levesteder for arter i Natura 2000-områder sker gennem frivillige projekter med de enkelte ejere. Man kan søge en række tilskud til disse projekter blandt andet rydning af tilgroede arealer, forberedelse til græsning og pleje af græs- og naturarealer. I Faxe Kommune hjælper vi gerne med at udforme et projekt og søge tilskuddet.

Bagholt mose

Bagholt Mose har oprindeligt været en højmose med tørvedannelse. Mosen fremstår i dag som en mosaik af forskellige typer moser og er levested for en række sjældne planter og dyr. En stor del af mosen er skovbevokset tørvemose og ellesump.

Mosen har oprindelig sur jord, men tørvegravning har frigjort en masse kalk, så planter tilhørende vidt forskellige jordbundstyper nu vokser sammen i en særlig mosaik. Den sjældne plante liden kæruld vokser her i stort antal sammen med blandt andet orkidéer.

Mosen er også en vigtig lokalitet for en række sjældne arter af mosser, og kærgittermos har sit eneste østdanske voksested her. Den lysåbne del af mosen huser også flere kødædende planter. Natura 2000-området er udpeget på grund af den særlige mosenaturtype hængesæk og orkidéen mygblomst. Naturtyperne kransnålalgesø, brunvandet sø, skovbevokset tørvemose samt elle- og askeskov er også udpegningsgrundlag for området.

Indsatserne i handleplanen 2016-2021 handler om etablering af naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur samt hensigtsmæssig drift og pleje af lysåben natur - herunder bekæmpelse af invasive arter. Der skal i særlig grad ske en indsats for at sikre naturtypen hængesæk, som har høj prioritet i Bagholt Mose.

Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmosen

Natura 2000-området ligger på tværs af Faxe, Næstved, Ringsted og Sorø kommuner.

For en stor del er det kun selve Susåens åløb, der er udpeget, men de store moseområder på tværs af Faxe og Næstved kommuner indgår også i området.

Området er specielt udpeget på grund af naturtyperne højmose, avneknippemose, indlandssalteng, kildevæld og vandløb samt arterne tykskallet malermusling, fisken pignersmerling, billen lys skivevandkalv samt fuglene engsnarre og havørn.

I vores kommune udgøres Natura 2000-området af områderne langs Suså, som har sit udspring syd for Rønnede, samt den sjældne naturtype avneknippemose, som findes i Gammellungmosen langs kommunens vestlige grænse.

Indsatserne i handleplanen 2016-2021 handler blandt andet om at forbedre kvaliteten af avneknippemose samt gøre en indsats for arten tykskallet malermusling, som findes i Suså.

Hvas avneknippe er en "halv-græs", som kan blive op til tre meter høj. Det er en sjælden plante i Danmark, som kun vokser få steder i våde og kalkrige moser. Faxe Kommune deltager i et stort EU projekt "Rigkilde LIFE", hvor vi vil forbedre moseområderne med Hvas Avneknippe i Gammellung ved Suså.

Søer ved Bregentved og Gisselfeld

Området består af fem søer og deres næropland, som hovedsagelig er landbrugsjord og lidt skov. Søerne ligger i et højtliggende moræneområde på hver sin side af et vandskel.

Ejlemade Sø, Ulse Sø og småsøerne omkring Bregentved Gods afvander til Tryggevejlede Å, mens Søtorup Sø og Nielstrup Sø afvander til Suså. Ulse Sø og Søtorup Sø er dybe søer opstået som dødishuller fra istiden, mens Ejlemade Sø og Nielstrup Sø er lavvandede.

Området er udpeget på grund af naturtypen kransnålalgesø, den ynglende rørhøg samt grågås og trolldand, som findes i området.

Indsatserne i handleplanen 2016-2021 handler om at skabe levesteder for rørhøg, bekæmpelse af invasive arter omkring søerne (særligt mink) og hensigtsmæssig drift og pleje af den lysåbne natur tæt på søerne.

Dødishuller er spor efter en stor klump is fra en gletscher, som ikke længere er i bevægelse, men ligger og smelter. Når isen smelter, bliver der frigivet og afsat store mængder materiale, men der hvor den store isklump ligger, bliver der ikke afsat materiale. Når isklumpen til sidst er smeltet, er der opstået et dødishul.

Skovene ved Vemmetofte

En stor del af skovene omkring Vemmetofte Kloster er gammel løvskov, der rummer mange forskellige skovnaturtyper og mange gamle træer, især i Dyrehaven og i Strandskoven.

Karakteristisk for skovene er dyrearter, som er afhængige af gamle træer med huller til ophold og yngel såsom billearten eremit. Larven lever normalt i smuld i hule stammer eller større grene, og den kan leve i mange arter af løvtræer. I Danmark er eremitten i de seneste årtier kun kendt fra Sjælland og Lolland.

Området er også udpeget for skovnaturtyperne bøg på mor, bøg på muld, ege-blandskov samt elle- og askeskov. Det er Naturstyrelsen, som arbejder med indsatserne i skovnatur, og de vil særligt prioritere sikring af lysåbne forhold omkring de store træer, som eremitten lever i.

Ermit betyder i øvrigt eneboer - men det er billen faktisk slet ikke. Tværtimod kan flere hundrede eremitter leve sammen i et hult træ.

Indsatserne i handleplanen 2016-2021 handler særligt om skovnaturtyperne, som Naturstyrelsen arbejder med. For den lysåbne natur, som kommunerne er ansvarlige for, har indsatsen drejet sig om forbedrede forhold for rovfuglen hvepsevåge. Hvepsevåge er senere fjernet fra Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, og Faxe Kommune har dermed ikke flere indsatser at arbejde med i dette område.

Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Dette store Natura 2000-område ligger på tværs af Faxe, Guldborgsund, Næstved og Vordingborg kommuner. Det er specielt udpeget på grund af kystnaturen og for ynglefugle som terner, vade- og andefugle samt en lang række kystfuglearter, der bruger området til rast og føde, når de er på træk.

Feddet er en stor strandvold, der er dannet ved havets aflejringer af sand og andet materiale. Her finder vi den eneste hede i vores kommune, og der vokser mange dværgbuske som hedelyng og revling, som ellers er mest kendt fra sandede jorde i Jylland.

Næsten fem procent af Danmarks strandenge findes også i dette område. Strandenge er kendetegnet ved deres mange salttolerante planter, som er afhængige af påvirkningen fra havvandet.

Det er vigtige levesteder for vores mange vand- og vadefugle, som finder føde i de våde naturområder.

Indsatserne i handleplanen 2016-2021 handler her særligt om strandengene, hvis naturkvalitet skal forbedres. Det sker ved at genskabe den naturlige hydrologi, så engene igen bliver mere våde til gavn for de særlige strandengsplanter, vadefugle og andre arter.

Salttolerante planter kan også finde vej ind i landet og danne små 'strandoverdrev' langs større veje, som saltes ofte i vinterperioden

Bestemte naturtyper er beskyttet gennem naturbeskyttelseslovens § 3. Det drejer sig om knap 10 procent af Danmarks areal.

De beskyttede naturtyper - § 3-områder - er: Ferske enge, overdrev, strandenge og strandsumpe, heder, søer og vandhuller, vandløb samt moser, kær og lignende. Beskyttelsen betyder, at du ikke må foretage ændringer i områdets tilstand. En ændring kan være at dræne, opdyrke, udgrave, opfylde, gødske, sprøjte, bebygge eller tilplante arealer.

Kommunerne skal gennemgå og opdatere alle § 3-registrerede naturområder hvert 10. år. Det betyder, at områder som ikke længere indeholder de plantearter, som definerer naturtypen, afregistreres. Samtidig kan nye områder registreres og beskyttes, hvis de er ”vokset ind” i § 3-beskyttelsen – det vil sige hvis naturen har fået lov til at udvikle sig til en af de beskyttede naturtyper.

Særligt beskyttede arter

39 danske dyrearter er i EU vurderet som særligt sårbare og truede. Det gælder blandt andet flagermus, odder, ulv, en række insekter samt flere forskellige padder. Arterne fremgår af EUs Habitatdirektiv bilag IV og kaldes derfor i daglig tale bilag IV-arter.

Arterne er omfattet af en streng beskyttelse. Bilag IV-arterne må ikke slås ihjel, og der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområder. For planter gælder, at de ikke må beskæres eller graves op. Dette gælder overalt, hvor arterne findes, også selvom det ikke er i et beskyttet naturområde.

Adskillige bilag IV-arter lever vidt udbredt i vores kommune. Faxe Kommune er et af de få steder i Danmark, hvor den sjældne hasselmus lever. Vi har også en udbredt bestand af flagermus, ligesom vi har stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø.

Særligt beskyttede arter og planlægning

Når der laves nye planer, som for eksempel en kommuneplan, skal det altid vurderes, om planen kan påvirke de særligt beskyttede bilag IV arter. Vores kommuneplan sætter de overordnede rammer for kommunens udvikling de kommende 12 år. Den skal sikre fysiske muligheder for en bæredygtig udvikling og også sikre balance mellem benyttelse og beskyttelse af arealerne i vores kommune. Kommuneplanen på det overordnede planlægningsniveau vurderes ikke at påvirke bilag IV arter, og beskyttelseshensynet for disse vil blive varetaget i den videre planlægning.

Fredede områder

Fredning er det ældste og mest vidtgående instrument til beskyttelse af natur og land-

Et naturområde kan godt være § 3 beskyttet, selvom det ikke er registreret på kort. Det er nemlig altid et områdes aktuelle tilstand som afgør, om det er beskyttet eller ej. Er du i tvivl, om et areal er beskyttet, kan du altid kontakte vores naturafdeling for en nærmere vurdering.

Det nytter!

Den beskyttede natur er vokset med 701 ha fra vores opførelse i Kommuneplan 2013 til den nuværende plan. Det svarer til en stigning på ca. 48 %.

Stigningen skyldes bl.a. naturområder, der er blevet overset ved tidligere registreringer, men også at mange arealer med tiden har udviklet sig til natur og er 'vokset ind' i § 3 beskyttelsen.

§ 3-områder i Kommuneplan 2013:

1469 ha

§ 3-områder i Kommuneplan 2021:

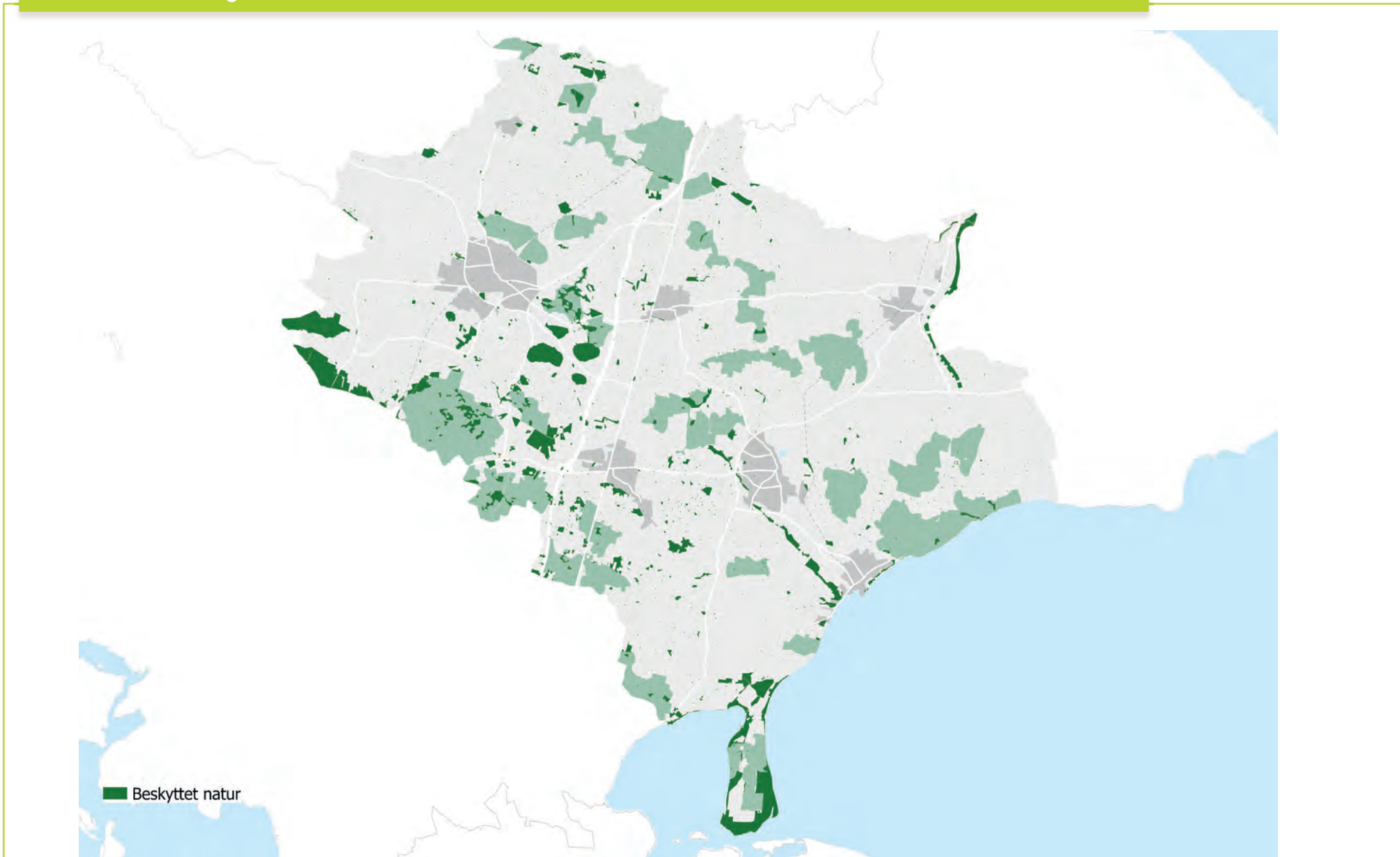
2170 ha

skaber. I dag er cirka fem procent af landets areal fredet.

Tidligere kunne man kun beskytte og bevare naturværdierne i et område gennem fredning. I dag bliver naturen dog også beskyttet af andre lovgivninger som naturbeskyttelsesloven, men det kan stadig være nødvendigt at frede et område, hvis det for eksempel skal pålægges en bestemt driftsform.

Fredninger kan laves for at beskytte naturværdier, for at bevare en landskabskarakter, en kulturhistorie eller geologiske og rekreative forhold. Faxe Kommune har vi andre andet Bagholt Mose, Stoksbjerg og Holte Allé, som eksempler på fredninger.

KORT OVER § 3-OMRÅDER - BESKYTTET NATUR

Grønt Danmarkskort er et naturnetværk, som viser områder med stort naturindhold, potentielle naturområder, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser.

Disse udpegninger indarbejdes i alle kommuneplaner, og Grønt Danmarkskort viser dermed det samlede naturnetværk over hele Danmark.

Grønt Danmarkskort skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende natur, så dyr og planter har bedre muligheder for at sprede sig, hvilket gør naturen mere robust.

Med Grønt Danmarkskort ønsker vi at udvikle og understøtte forbindelser mellem naturarealer. Det vil vi gøre med frivillige aftaler med vores borgere og virksomheder.

Udpegninger af områder til Grønt Danmarkskort indebærer ikke i sig selv, at vi stiller nye krav om naturbeskyttelse på arealerne og er derfor heller ikke et krav til lodsejerne om at ændre på eksisterende brug af arealer.

Naturområder

De udpegede naturområder er områder med særlige beskyttelsesinteresser. Det er de, fordi der er mange faktorer, som understøtter biodiversitet og/eller en høj forekomst af arter, der er i risiko for at uddø. Naturområderne består både af Natura 2000-områder på land og natur omfattet af naturbeskyttelsesloven, men også af naturområder, der ikke nødvendigvis er beskyttet af lovgivningen.

Potentiell natur

Potentielle naturområder er arealer, som ikke kan udpeges til naturområder. Dog har de et naturmæssigt potentiale til at blive det enten på grund af deres beliggenhed eller gennem passende forvaltning.

Potentielle naturområder er udpeget, hvor det kan være muligt at genskabe værdifulde levesteder for planter og dyr. Det kan være i lavbundsarealer, hvor der kan laves store vådområder. Eller i råstofområder, hvor vi kan genskabe tørre naturtyper, når råstofvindning er afsluttet. Potentielle naturområder er også arealer, der er udpeget til skovrejsning.

Potentielle naturområder kan skabe en større sammenhængende natur. Det kan være mellem isolerede værdifulde naturområder ved dyrkede marker, byer og veje eller områder, hvor der for eksempel tidligere har været skov.

Økologiske forbindelser

De økologiske forbindelser er forbindelseslinjer mellem naturområder, der skal sikre en forbedret sammenhæng mellem levesteder. Der er ingen faste mål for bredde eller naturindhold i økologiske forbindelser. Det afhænger af det konkrete landskab og de arter, som skal sprede sig.

De økologiske forbindelser kan både være sammenhængende vandløb, men også trædestenskorridorer, hvor en række små naturtyper tilsammen udgør en økologisk forbindelse. Typisk ligger de i ådale og andre topografiske ledelinjer, hvor de forbinder større eller mindre naturområder.

Ved anlæg af ny infrastruktur er det derfor afgørende, at den økologiske forbindelse opretholdes bedst muligt for eksempel ved etablering af faunapassager.

For at sikre sammenhængen i naturen har vi også udpeget økologiske forbindelser på dyrkede landbrugsarealer, hvor det giver mening for at forbinde levesteder for dyr og planter.

Potentielle økologiske forbindelser

De potentielle økologiske forbindelser sikrer grundlaget for, at vi kan forstærke vores naturnetværk med flere og måske bedre forbindelser mellem naturområderne.

Forbindelserne er udpeget, hvor der i dag ikke er tilstrækkelige værdifulde strukturer i landskabet, som danner grundlag for spredning, men hvor der er potentiale for at skabe det. Det er både på dyrkede marker og ved rørlagte eller fragmenterede vandløb, læhegn, tidligere naturområder og lignende.

De potentielle økologiske forbindelser har betydning for udbredelsen af det åbne lands vilde dyreliv. For at sikre sammenhængen er der også udpeget potentielle økologiske forbindelser på dyrkede landbrugsarealer, hvor der kan sikres spredningskorridorer mellem naturområder.

Udpegning af områder til Grønt Danmarkskort

Ved udpegningen af Grønt Danmarkskort har vi gennemgået de tidligere udpegninger for økologiske og potentielle økologiske forbindelser, særlige naturområder og potentielle naturområder, og justeret dem i lyset af de nye krav, der er stillet - herunder brug af digitale naturkort, nationale kriterier, anbefalinger fra lokale naturråd og sammenhæng over kommunegrænser.

Vi har udpeget områder til Grønt Danmarkskort ud fra de tre nationale kriterier i prioriteret rækkefølge:

- Områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser uden for Natura 2000.
- Potentielle naturområder, som udvider eller skaber sammenhæng mellem eksisterende naturområder.
- Naturområder med synergieffekter for eksempelvis klimatilpasning, vandmiljø eller rekreation.

Lokale naturråd

Under arbejdet med udpegningerne har vi taget hensyn til anbefalingerne fra det lokale naturråd. Det lokale naturråd fungerer på tværs af Faxe, Næstved, Ringsted, Stevns og Vordingborg kommuner. Rådet består af relevante erhvervsorganisationer samt foreninger og organisationer med interesser forbundet med beskyttelse og benyttelse af naturen. Rådet har bidraget med 14 anbefalinger til, hvordan kommunerne skal udpege områder til Grønt Danmarkskort.

Digitale Naturkort

De Digitale Naturkort indeholder viden om en række truede arter og deres levesteder, og viser også hvilke områder, der kan være gode levesteder for truede arter.

Til udpegningen af Grønt Danmarkskort er de Digitale Naturkort brugt som supplement til vores lokalkendskab og egne data. Særligt 'bioscore' og 'HNV-skov' er brugt til at identificere områder til Grønt Danmarkskort.

'Bioscore' viser områder, der er vigtige at passe på, fordi de er levesteder eller potentielle levesteder for rødlistede arter. En rødliste er en oversigt over plante- og dyrearter, som er sjældne og i fare for at

forsvinde eller allerede er forsvundet.

'Bioscore' består både af data for observationer af de truede arter, men også for landskabsmarkører, hvor der er gode vilkår for arterne. På den måde kan vi identificere mulige levesteder, også selvom arterne måske ikke er observeret i området.

'HNV-skov' står for Høj Natur Værdi skov. Det fortæller os om artsobservationer og forskellige levestedsindikatorer for de rødlistede arter. Levestedsindikatorer er forskellige afhængigt af, om vi taler om skovnatur eller lysåben natur.

Sammenhæng over kommunegrænser

Et af hovedmålene med Grønt Danmarkskort er at skabe større og bedre naturområder, som hænger bedre sammen – også på tværs af kommunegrænser. Derfor har vi holdt møder med nabokommuner for at opnå bedre sammenhæng.

Udvikling af Grønt Danmarkskort

Eksisterende og potentielle naturområder og økologiske forbindelser har også været udpeget i de tidligere kommuneplaner. Men de har ikke været samlet under Grønt Danmarkskort, og kriterierne for disse udpegninger har også ændret sig siden.

De samlede arealer, der udgør eksisterende og potentielle naturområder og forbindelser er større i denne kommuneplan i forhold til kommuneplan 2013.

Det betyder ikke nødvendigvis, at der er mange ændringer i udbredelsen af naturarealer og forbindelser. De forrige udpegninger har udgangspunkt i de tidligere amters regionplaner, og svaret skal derfor nærmere findes i de nye retningslinjer for udpegningerne og i, at vi i Faxe Kommune har lavet en stor revision af udpegningerne op til denne kommuneplan. Inden for Grønt Danmarkskort har vi primært

arbejdet med at styrke naturen inden for de udpegede områder med stort naturindhold.

Udvikling af naturområder

Vi har tilbageført hydrologi og vandstande til mere naturlige forhold på de store strandenge på Feddet, i åbne skovenge ved Vemmetofte og omkring den særlige hængesæk i Bagholt Mose.

Vi har også haft fokus på naturpleje. Store arealer i Bagholt Mose er blevet ryddet for træer og vedligeholdes løbende. Hvor lodsejere har haft interesse har vi hjulpet med at forme projekter med græssende dyr og viden om de statslige støtteordninger hertil. Vi deltager desuden i et EU-projekt, som handler om naturpleje i moser.

Dertil kommer stor opmærksomhed på vores vandløbsmiljø. Vi har et tæt samarbejde med mange lokale ildsjæle og med deres hjælp og engagement er der givet en kærlig hånd til mange vandløb.

Faxe Å har fået et nyt forløb rundt om søen ved Blåbæk Mølle, så ørredyngel ikke bliver spist på deres vej gennem møllesøen. Derudover har vi genåbnet mange rørlagte vandløbsstrækninger og lavet utallige gode gydeforhold og levesteder for vandløbenes beboere.

Udvikling af Grønt Danmarkskort:

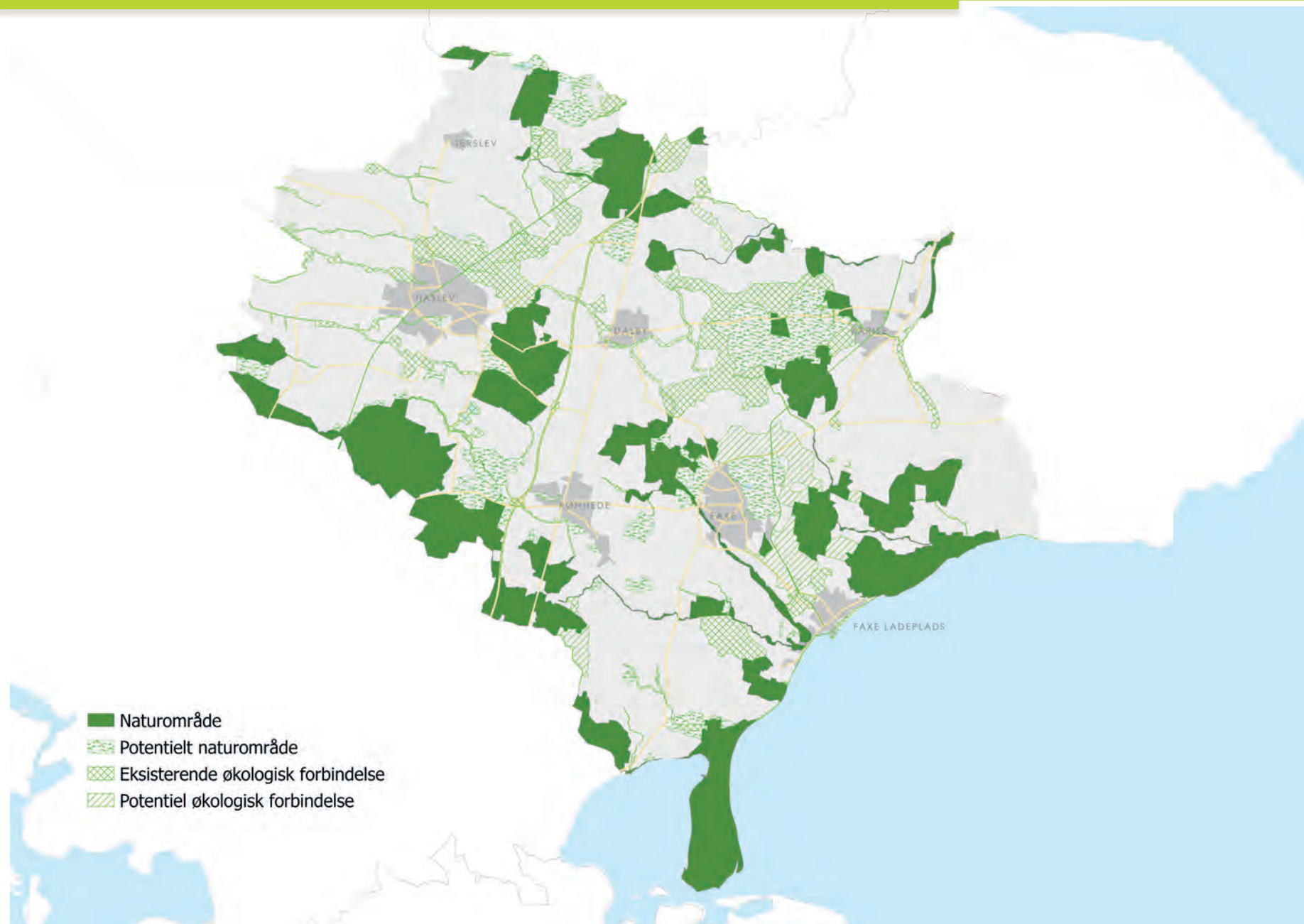
Udpegninger i Kommuneplan 2021

- Naturbeskyttelsesinteresser - 8210 ha
- Potentiel natur - 3330 ha
- Økologiske forbindelser - 2537 ha
- Potentielle økologiske forbindelser - 75 ha

Upegninger i Kommuneplan 2013

- Naturbeskyttelsesinteresser - 5762 ha
- Potentiel natur - 1850 ha
- Økologiske forbindelser - 237 ha
- Potentielle økologiske forbindelser - 1.019 ha

GRØNT DANMARKSKORT

RETNINGSLINJER - GRØNT DANMARKSKORT

Generelt

1. For at styrke og øge biodiversiteten skal vi gennem planlægning og aktiv naturforvaltning bevare, forbedre og skabe nye levesteder og spredningsmuligheder for planter og dyr inden for udpegningerne i Grønt Danmarkskort.
2. Såfremt der etableres nye naturtyper som for eksempel søer inden for Grønt Danmarkskort, skal disse tilladelser indeholde vilkår, der fremmer områdets naturværdier.
3. Småbiotoper som ikke er beskyttet efter anden lovgivning skal så vidt muligt bevares inden for udpegningerne til Grønt Danmarkskort.
4. Projekter der fremmer naturkvaliteten inden for Grønt Danmarkskort skal gennemføres ved inddragelse og frivillige aftaler med de berørte lodsejere.
5. Grønt Danmarkskort kan ikke indgå i kommunens udviklingsområder.

Naturområder

6. Naturområderne skal bevares og søges udvidet.
7. I naturområder skal der tages vidtrækkende hensyn til naturværdierne og byggeri, nye anlæg og aktiviteter må ikke etableres, hvis det er til gene for områdets naturhensyn.
8. Såfremt byggeri, nye anlæg og andre aktiviteter ikke kan etableres andre steder ud fra større samfundsmæssige hensyn, skal der indbygges afvejningsforanstaltninger som for eksempel faunapassager og erstatningsbiotoper.

Potentielle naturområder

9. I de potentielle naturområder skal der arbejdes for at skabe mere natur blandt andet ved hjælp af tilskudsordninger.

10. I potentielle naturområder må der ikke laves byggeri, anlæg eller aktiviteter, som forringer muligheden for at udvikle området til ny natur eller skabe sammenhæng mellem eksisterende naturområder.
11. I potentielle naturområder skal der tages hensyn til naturværdier ved ændring af arealanvendelsen. Dyrkede områder bør så vidt muligt udgå af intensiv landbrugsdrift eller andre aktiviteter, der kan forhindre arealet i at udvikle sig til natur, og eksisterende natur skal bevares.

Økologiske forbindelser

12. De økologiske forbindelser skal sikres mod en udvikling, der kan forringe livsbetingelser og spredningsmuligheder for arter.
13. De økologiske forbindelser må ikke overskæres, reduceres eller udsættes for indgreb, der forringer deres biologiske værdi, uden at der sikres kompenserende foranstaltninger.

Potentielle økologiske forbindelser

14. I potentielle økologiske forbindelser skal arters spredningsmuligheder fremmes.
15. I de potentielle økologiske forbindelser skal der ske en afvejning af områdets forskellige interesser, før der gennemføres planlægning, byggeri, anlæg eller aktiviteter, som kan hindre at områderne kan udvikle sig til et nyt naturområde eller en ny økologisk forbindelse.

Prioritering af naturindsatser inden for Grønt Danmarkskort

16. Offentlige og private projekter om naturforbedring prioriteres inden for Grønt Danmarkskort.
17. Vi vil fremme projekter, der skaber ny natur og forbedrer dyr og planter spredning mellem eksisterende naturområder.
18. Vi vil særligt fremme projekter som skaber nye eller forbedrede levesteder for truede arter og som understøtter den biologiske mangfoldighed.
19. Vi vil fremme projekter, hvor der er mulighed for synergi mellem forskellige ønsker til arealanvendelsen for eksempel i forhold til klimatilpasning, skovrejsning og indsatsprogrammer til statslige vandområde- og Natura 2000 planer.

Vandløbene danner forbindelse mellem landjorden og havet og er både levested for en lang række planter og dyr og spredningskorridorer i landskabet. Dermed indtager vandløbene en nøglerolle i forhold til andre naturtyper. De fleste vandløb er blevet påvirket af aktiviteter som rørlægning, udledning af spildevand fra enkeltejendomme, udretning og vandindvinding. Alle disse ting påvirker miljøet i vandløbene negativt. Derudover spiller hyppige grødeskæringer og oprensninger også en rolle for vandløbsmiljøet.

Med EUs vandrammedirektiv er der kommet fokus på renere vand i vores søer, vandløb, kystvande og grundvand. Det betyder, at mange vandløb har fået et miljømål, og det mål skal vi arbejde for at opnå gennem vores planlægning i Faxe Kommune. Miljømålene fastsættes i statens vandområdeplaner.

Vi skal arbejde for et bedre miljø i vandløbene ved for eksempel at forbedre vandkvaliteten og ved at reducere de miljøskadelige stoffer, der udledes fra spildevandsudløb. Vandløbenes tilstand kan også forbedres ved at ændre de fysiske forhold, for eksempel ved at åbne rørlagte strækninger, genslynge lige vandløb eller udlægge sten.

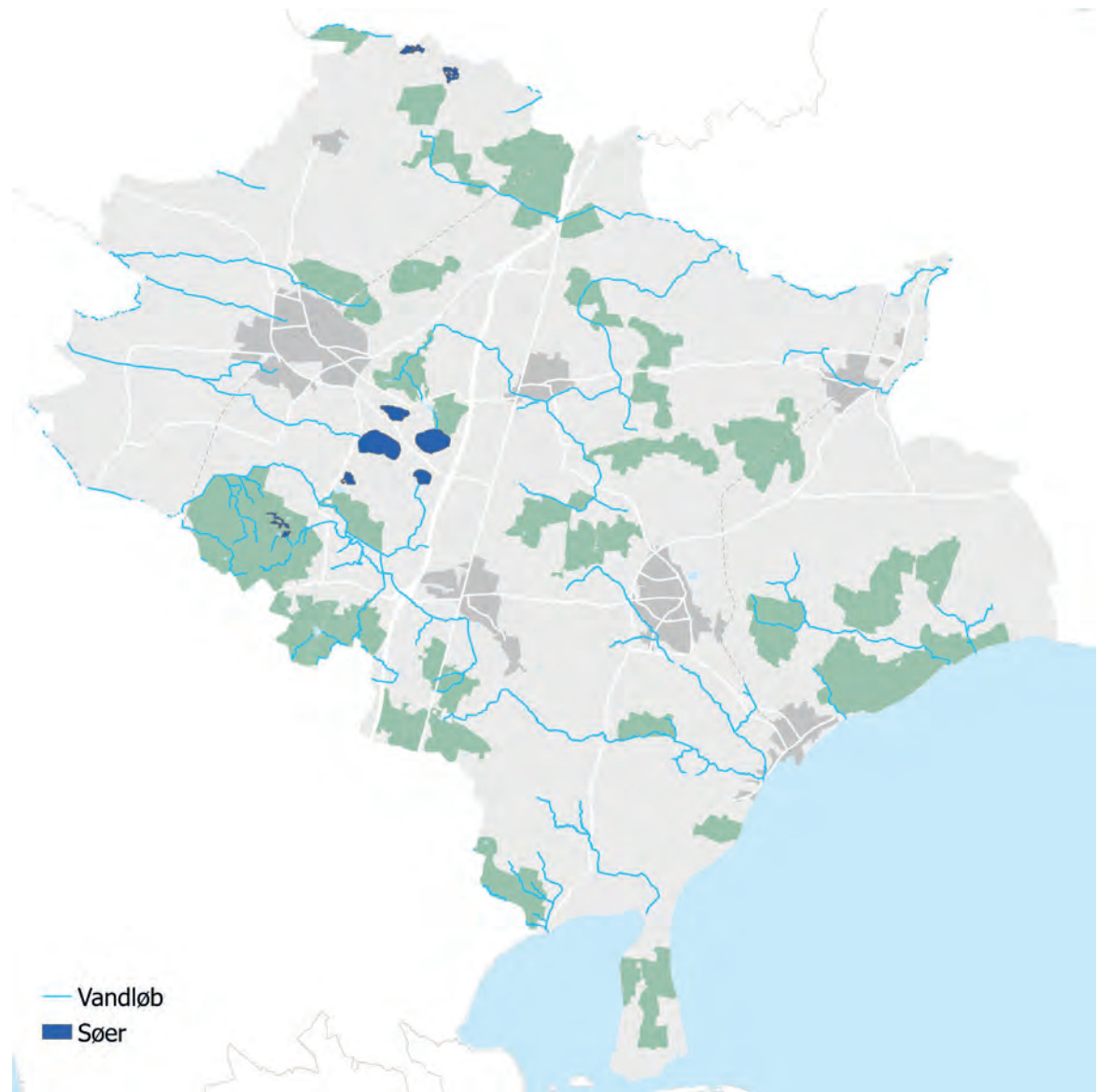
Større søer er også målsat for at opnå god miljøtilstand. Ligesom vandløb påvirkes søer også af menneskelige aktiviteter, og søer er især sårbare over for tilførsel af store mængder næringsstoffer som kvælstof og fosfor. På grund af næringsstofferne store betydning for søers kvalitet, vil indsatser for et forbedret sømiljø primært omhandle reducere af søers næringsstofftilførsel.

RETNINGSLINJER - VANDLØB OG SØER

Generelt

1. Byggeri, anlæg og andre aktiviteter må ikke medføre en risiko for at forringe miljøtilstanden i vandløb og søer.
2. Rørlægninger og spærringer skal så vidt muligt undgås i vandløb for at sikre et godt vandmiljø.
3. Rørlagte vandløb skal så vidt muligt genåbnes, da rørlægninger forringer vandløbets selvrensende evne og udgør en spærring for dyre- og plantelivet, som vandrer i vandløbene.
4. Der skal arbejdes for at ekstsivere driften af de sønære arealer gennem samarbejde og frivillige aftaler med de private lodsejere.
5. Søer skal genskabes eller nyetableres i det omfang, det er muligt. Vi godkender ikke udsætning af fisk til put & take-formål i målsatte søer eller i søer, der er omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven § 3.
6. Både ved nyetablering og ændring skal søer og vandløb som udgangspunkt holdes adskilt.

Lavbundsarealer er kunstigt afvandede eller drænede arealer, som tidligere var enge, moser, lavvandede søer og fjorde. I dag er en stor del af områderne landbrugsarealer, men nogle af disse arealer kan re-etableres som vådområder til stor gavn for naturen.

Arealerne kan spille en stor rolle i forbindelse med den fremtidige klimasikring i kommunen, idet de kan bruges som områder, der kan oversvømmes ved ekstremregn. Dermed kan vandet forsinkes i lavbundsområderne, inden det når byer og vandløb. Lavbundsarealerne er også en vigtig medspiller, når vi skal arbejde for at reducere vores udledning af drivhusgasser samt næringsstoffer til vandmiljøet.

Drænede organiske jorde, og særligt drænede tørvejorder, har en høj udledning af drivhusgasser. Ved at omlægge disse arealer til våde eller fugtige arealer kan vi reducere denne udledning.

Lavbundsprojekter fremmer også naturindholdet på arealerne, og derfor er de fleste arealer udpeget i Grønt Danmarkskort som økologiske forbindelser eller potentiel ny natur.

Lavbundsområder der kan genoprettes

En del af lavbundsarealerne, samt områder uden for disse, er udpeget som lavbundsområder der kan genoprettes. Det er arealer, som vi vurderer på sigt kan være attraktive for lodsejere og samfundet som vådområder. Vådområder spiller en stor rolle for indsatsen mod at reducere udledningen af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det drejer sig særligt om næringsstofferne kvælstof og fosfor.

Et kvælstofvådområde kan laves på flere måder blandt andet ved at lukke dræn, så arealer overrisles med drænvand fra de omkringliggende arealer, anlægge en lavvandet sø eller genslynge et vandløb og hæve bunden, så de vandløbsnære arealer oversvømmes. Kvælstofvådområder skal gerne ligge så kystnært som muligt.

Fosforvådområder skal reducere udledning af fosfor til søer. Det gøres ved at omlægge tilførende vandløb, så vandløbsnære arealer oversvømmes. I disse områder vil fosfor synke til bunds, når vandet står mere stille og tilbageholdes i jorden. Det vand, som føres med vandløbet til søen, vil derfor indeholde mindre fosfor.

Etablering af et lavbundsprojekt eller et vådområdeprojekt sker på frivillig basis. Staten giver tilskud til disse projekter, som kommunerne kan søge.

Tilskud gives både til at lave projektet og til erstatninger til de lodsejere, som tilbyder at lægge jord til.

Hvis du er interesseret i at være med i et lavbunds – eller vådområdeprojekt, må du meget gerne kontakte vores naturafdeling.

RETNINGSLINJER - LAVBUNDSAREALER

Generelt

1. Lavbundsområder skal så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg for at sikre den eksisterende natur eller mulighederne for fremtidig naturgenopretning.
2. Der må kun opføres bygninger, som er nødvendige for jordbruget og kun, hvis de ikke kan placeres andre steder.
3. Hvis det er nødvendigt at placere anlæg i lavbundsområder, skal der tages hensyn fx ved terrænregulering eller ved at anlægge veje på broer eller dæmninger.

Lavbundsområder der kan genoprettes

4. I lavbundsområder der kan genoprettes må der ikke udføres byggeri, anlæg og andre aktiviteter, der kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau genskabes.
5. Byggeri, der er nødvendigt for den jordbrugsmæssige drift, skal så vidt muligt placeres og udformes med tanke på mulighederne for fremtidig naturgenopretning.
6. Jord må ikke deponeres i lavbundsarealer og potentielle vådområder, og der må ikke laves terrænreguleringer, som kan forhindre muligheden for senere at genskabe det naturlige vådområde.
7. Der må ikke plantes træer i lavbundsarealer og potentielle vådområder, med mindre det er hjemmehørende løvtræer eller træer der kan vokse fugtigt og vil kunne tåle en naturlig vandstand i området.
8. Ved nye lokalplaner eller ved revision af eksisterende lokalplaner, skal der tages særlig stilling til byggeri og anlæg i lavbundsarealer og potentielle vådområder.

De fleste private skove og alle offentlige skove i Danmark er fredskov. I fredskov skal ejerne sikre god og flersidig skovdrift, og at der ved fældning af træer som minimum skal tilplantes et tilsvarende areal. Vores skove er også med til at beskytte grundvandet, og de er gode steder til rekreation, sport, leg og læring. Især tæt på byerne er der derfor ønsket om mere skov. I Faxe Kommune er 18,4 procent af arealet dækket af skov.

Udpegning af skovrejsningsområder

I forbindelse med denne kommuneplan har vi gjort de gamle udpegninger fra amterne mere ens på tværs af kommunen, så vi kan sikre, at hensynet til landskab, grundvand og natur varetages ved skovrejsning.

Ved tilplantning af alle de udpegede skovrejsningsområder vil vi netop komme op og opfylde det statslige mål om en skovandel på 20-25 procent. Udpegning til skovrejsningsområde forhindrer ikke, at området anvendes som hidtil. Områdets status som skovrejsningsområde kan dog indgå i vurdering af planer om ændret anvendelse.

Tilskud og kompensation

Udpegning af områder til skovrejsning er grundlag for statens tilskud til privat skovrejsning. Hvor skovrejsning er ønsket, kan man få tilskud fra staten til etablering samt en 20-årig indkomstkompensation for tabt udbytte. Kommunen skal screene ansøgninger om skovrejsning for at vurdere, om skovrejsningen vil medføre så store virkninger på miljøet, at der først skal udarbejdes en VVM-redegørelse.

Områder, hvor skovrejsning er ønsket (plusområder)

Områder hvor vi ønsker skovrejsning udgør lidt over otte procent af kommunens areal.

Ved udpegnen af disse områder har vi taget hensyn til landskabsoplevelser, beskyttelse af grundvand, nye sammenhænge mellem naturområder samt friluftsliv og bynære naturoplevelser.

Udpegning af områder til skovrejsning forhindrer ikke, at området anvendes som hidtil.

Områder, hvor skovrejsning er mulig (neutralområder)

Områder, hvor skovrejsning er mulig, udgør lidt over 70 procent af kommunens areal. Overalt i det åbne land kan der dog være arealer, der skal friholdes for skovtilplantning, fordi de er omfattet af naturbeskyttelsesloven.

Områder uden skovrejsning (minusområder)

Områder, hvor skovrejsning er uønsket, udgør 21 procent af kommunens areal.

Udpegnen af områder hvor skovrejsning er uønsket er bindende for de enkelte grundejere. Det betyder konkret, at der skal søges om dispensation hos kommunen, hvor det vurderes om det vil være muligt at give tilladelse til at plante skov på arealet. Områder hvor der allerede er skov og områder, der springer naturligt i skov er ikke omfattet af retningslinjerne.

Hvad er skov?

Som regel kalder man det først skov, når arealet er større end 0,5 hektar og mere end 20 meter bredt.

Følgende regnes normalt ikke som skov: Pyntegrønt og juletræer, læhegn og læbælter, vildtremiser og kratbevoksninger, energiskov, spredte træer, selvsåede bevoksninger, planteskoler, frugtplantager og lignende.

RETNINGSLINJER - SKOVREJSNING

Generelt

1. Udpegning af skovrejsningsområder foretages ud fra en vurdering af hvor grundvandsressourcerne skal beskyttes, hvor bynære friluftsinteresser kan styrkes, hvor skov kan fremme den biologiske mangfoldighed eller hvor ny skov kan understøtte eller forbedre landskabsoplevelsen i et område. Omfang og beliggenhed af skovrejsningsområderne ses på kortet.
2. Udpegning af områder hvor skovrejsning er uønsket, foretages ud fra en vurdering af hvor ny skov vil forringe naturmæssige og kulturhistoriske interesser, sløre væsentlige ind- og udsigter eller geologiske landskabsformer.
3. Hvis der ansøges om skovrejsning indenfor 200 meter af naturgastransmissionsnettets midte (observationszonen), skal Energinet have mulighed for at udtale sig.
4. Der kan ikke uden Vejdirektoratets dispensation rejses skov indenfor statslige vejbyggelinjer.

